

Pagna ewlenija>Kwistjonijiet tal-familja u wirt>Divorzju u separazzjoni legali

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [it](#) ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Swipe to change

it-Taljan

Divorzju u separazzjoni legali

Italja

1 X'inhuma l-kundizzjonijiet għall-ksib ta' divorzju?

Il-liġi tistabbilixxi r-rekwiżiti ġuridici għad-divorzju (ara t-Taqsim 2). Il-qorti trid taċċerta ruħha li ġew issodisfati r-rekwiżiti kollha għas-sentenza ta' divorzju. Din il-verifika trid issir anki f'każ ta' rikors kungunt ta' divorzju; il-ftehim tal-partijiet fih innifsu mhux raġuni għad-divorzju - fir-realtà, għalhekk ma hemmx divorzju proprjament konġunt fil-Italja: Il-qorti trid dejjem tistabbilixxi l-fatti mir-rikors qabel tawtorizza d-divorzju.

Jekk iż-żwieġ ġie ċelebrat skont ir-rekwiżiti tal-Kodiċi Ċivili, id-divorzju jhollu, u jekk iż-żwieġ sar bil-Knisja u ġie rreġistrat fir-reġistru pubbliku tat-twelid, taż-żwieġ u l-mewt, id-divorzju jgħib fi tmiemhom l-effetti ċivili. Il-prosekutur pubbliku jieħu sehem f'dawn il-proċedimenti.

Sorsi: L-Att Nru 898 tal-1 ta' Diċembru 1970, kif emendat mill-Att Nru 436 tal-1 ta' Awwissu 1978 u mill-Att Nru 55 tas-6 ta' Mejju 2015.

2 X'inhuma r-raġunijiet għal divorzju?

Kull wieħed mill-konjuġi jista' jitlob għad-divorzju għal waħda minn dawn ir-raġunijiet:

1) meta l-konjuġi l-ieħor, wara ċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ, jiġi kkundannat, b'sentenza li għaliha ma jkunx sar appell, għal reat partikolarment serju, kemm jekk kommess qabel jew wara iż-żwieġ, jiġifieri:

piena ta' għomor il-habs jew għal piena ta' habs għal aktar minn 15-il sena, li tista' tkun is-somma ta' bosta sentenzi f'daqqa, għal reati volontarji, bl-eċċezzjoni ta' reati politiċi jew reati li jkunu saru minhabba "raġunijiet ta' valur morali u soċjali speċjali" (*motivi di particolare valore morale e sociale*); minhabba piena ta' habs għal reati ta' inċest (l-Artikolu 564 tal-Kodiċi Kriminali) jew għal reati sesswali msemmija fl-Artikoli 609-bis (abbuż sesswali), 609-quater, 609-quinquies, jew 609-octies (li ġie introdott mil-Liġi Nru 66 tal-1996);

kundanna ta' habs għall-qtil tat-tfal jew għall-attentat qtil tal-konjuġi jew tat-tfal;

sentenza ta' piena ta' prigionerija, b'zewġ kundanni jew aktar, għal reat ta' offiża gravi fuq il-persuna, ta' ksur tal-obbligu ta' manteniment tal-familja, maltrattament fil-familja jew tal-minuri, jew influwenza żejda fuq persuni b'mard mentali, ħsara lill-konjuġi jew lit-tfal, ħlief fejn ir-rikorrent ġie kkundannat ukoll bħala komplici għar-reat jew fejn il-koppja reġgħet stabbilixxiet il-koabitazzjoni;

2) f'każijiet fejn:

- il-konjuġi l-ieħor ġie liberat mill-akkuża ta' reati ta' inċest jew abbuz sesswali msemmija fil-punt 1(b) u (c), jekk il-qorti hija tal-fehma li l-konvenut mhux f'pożizzjoni li jkompli jew imur lura jgħix mal-familja tiegħu;

- Il-koppja ilha legalment separata, kemm bi ftehim reċipriku jew fuy rikors ta' waħda mill-partijiet, għal perġodu kontinwu ta

mill-inqas tnax-il xahar minn mindu l-koppja dehret il-qorti fi proċedimenti ta' separazzjoni legali

sitt xhur f'każ ta' separazzjoni bonarja, inkluż meta sentenza appellata tiġi kkonfermata

jew sitt xhur mid-data ċertifikata mogħtija fil-ftehim ta' separazzjoni mil-hqu wara negozjati bl-avukat, jew mid-data tal-att tal-ftehim ta' separazzjoni konkluzquddiem reġistratur ċivili;

- il-proċediment kriminali għal wieħed mir-reati msemmija fil-punt 1(b) u (c) twaqqaf għaliex ir-reat kien preskritt, iżda l-qorti li qed tisma' d-divorzju tistabbilixxi li r-reat fih innifsu xorta kien jagħti lok għal responsabbiltà kriminali;

- il-proċediment kriminali għar-reat ta' inċest ikkonkluda li ma kienx hemm responsabbiltà kriminali għaliex ir-reat ma' ħoloqx "skandlu pubbliku";

- il-konjuġi l-ieħor li huwa ċittadin barrani għab l-annullament jew il-hall taż-żwieġ f'pajjiż ieħor jew rega' żżewweġ f'post barrani;

- iż-żwieġ ma ġiex ikkunsmat;

- wieħed mill-konjuġi biddel is-sess b'mod uffiċjali: f'dan il-każ it-talba għad-divorzju tista' titressaq jew mill-konjuġi li biddel is-sess jew mill-konjuġi l-ieħor;

Għalhekk fil-qosor, minbarra l-każijiet ta' liġi kriminali (li jinkludu, minbarra l-kundanni għal reati serji, każijiet fejn il-persuna tiġi liberata minhabba nuqqas ta' kapaċità ġuridika, każijiet fejn ir-reat ikun preskritt, u f'każ ta' inċest meta r-rekwiżit oġġettiv għar-responsabbiltà kriminali jkun nieqes), ir-raġunijiet li għalihom jista' jintalab id-divorzju huma; Is-separazzjoni legali; l-annullament, il-hall taż-żwieġ jew żwieġ ġdid tal-konjuġi l-ieħor iċċelebrat barra l-pajjiż; iż-żwieġ ma ġiex ikkunsmat; U l-bidla fil-generu.

3 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' divorzju f'dak li jirrigwarda:

3.1 ir-relazzjonijiet personali bejn il-konjuġi (pereżempju l-kunjom)?

L-għoti ta' sentenza ta' divorzju tfisser li:

L-ewwel nett, ir-rabta taż-żwieġ tinħall: kull parti terġa' tmur lura għall-istatus ta' xebba/guvni u għandha dritt terġa' tiżżewweġ.

Il-mara titlef kunjom żewġha jekk tkun żiditu ma' kunjomha ta' xebba; madankollu l-qorti tista' tawtorizza lill-mara, b'talba tagħha biex iżżomm kunjom żewġha flimkien ma' kunjomha ta' xebba, fejn dan ikun fl-interess tagħha jew tat-tfal għal raġunijiet li jistħoqqilhom protezzjoni.

Id-divorzju ma jhollx l-irbit bl-affinità u b'mod partikolari ma jneħħix l-impediment ta' żwieġ kostitwit miż-żwieġ fil-linja diretta (It-Taqsim 87(4) tal-Kodiċi Ċivili).

Id-konjuġi barranin ma jittilfux iċ-ċittadinanza li jkunu kisbu biż-żwieġ.

3.2 il-qsim tal-proprjetà tal-konjuġi

Id-divorzju jholl il-komunjoni tal-akkwisti (*comunione legale*, stabbilita bil-liġi (li tinkludi l-akkwisti kollha li jkunu saru mill-konjuġi flimkien jew separatament matul iż-żwieġ, minbarra l-oġġetti personali mniżżla fit-Taqsim 179 tal-Kodiċi Ċivili) kif ukoll kull fond li jkun ġie mwaqqaf għall-bżonnijiet tal-familja (*fondo patrimoniale*). Madankollu dan il-fond jibqa' jeżisti sakemm it-tfal ikunu laħħqu l-età adulta. Id-divorzju ma jaffettwax il-proprjetà konġunta regolata minn ftehim ieħor (*comunione ordinaria*, pereżempju, għal akkwisti li jkunu saru qabel iż-żwieġ *pro rata*, jew matul iż-żwieġ fi żmien meta kien ġie miftiehem li l-proprjetà tal-miżżewwġin tibqa' separata (*separazione dei beni*)): ir-rabta fir-rigward tal-proprjetà konġunta ta' dan it-tip tista' tinħall b'talba ta' wieħed mill-konjuġi.

Genitur li jgħix mat-tifel minuri jista' jingħata d-dritt li jibqa' jgħix fid-dar matrimonjali jekk ikun fl-interess tal-minuri li jibqa' jgħix f'dik id-dar.

3.3 it-tfal minorenni tal-konjuġi

Il-qorti li tordna d-divorzju tagħti kustodja kongunta tat-tfal minuri; il-kustodja lil ġenitur wieħed esklussivament isseħħ f'każijiet eċċezzjonali; Il-qorti tistabbilixxi r-regoli dwar iż-żmien li jistgħu iqattgħu it-tfal minuri mal-ġenitur li ma jgħix magħhom. Hija tagħti struzzjonijiet dwar l-amministrazzjoni tal-propjetà tat-tfal u tistabbilixxi kontribuzzjoni fix-xahar għall-manteniment tat-tfal li tifhallas lill-ġenitur li jgħix magħhom.

3.4 L-obbligu ta' ħlas tal-manteniment lill-konjuġi l-ieħor?

Meta tordna d-divorzju, l-qorti, b'talba ta' waħda mill-partijiet, tordna li jsir ħlas regolari ta' manteniment lill-parti li ma jkollhiex biżżejjed mezz ta' għajxien jew li mhix kapaci tipprovi għaliha nfisha għal raġunijiet oġġettivi. L-obbligu ta' ħlas ta' manteniment jieqaf jekk il-benefiċjarju jerga' jiżżewweġ. Jekk il-partijiet jaqblu, il-ħlas tal-manteniment jista' jsir ukoll f'darba bit-trasferiment tad-drittijiet fuq il-proprietà lill-konjuġi benefiċjarju (għal aktar informazzjoni ara: "Talbiet għall-Manteniment – l-Italja").

Il-konjuġi li jonqos li jhallas il-manteniment f'każ ta' separazzjoni jew wara d-divorzju jkun haati ta' reat ta' ksur tal-obbligu tal-għajnuna lill-familja (l-Artikolu 570 tal-Kodiċi Kriminali).

Hemm effetti oħra. Il-konjuġi li huwa divorzjat iżda li ma reġax iżżewweġ u li għandu dritt għall-manteniment għandu dritt ukoll għal sehem minn kull ħlas minhabba t-terminazzjoni tal-impjeg li jsir lill-konjuġi l-ieħor. F'każ tal-mewt tal-eks konjuġi, il-konjuġi superstiti għandu dritt jirċievi l-pensjoni tad-decujus, jew li jaqsm din il-pensjoni ma' kull konjuġi superstiti ieħor, u li jirċievi ħlas mill-wirt tad-decujus, jekk ikun f'qagħda finanzjarja diffiċli. Il-liġi tipprovi wkoll li konjuġi li għandu dritt għall-manteniment għandu dritt għall-iskrizzjoni ta' ipoteka ġudizzjarja jew li jitlob is-sekwestru tal-assi tal-konjuġi li jrid iħallas il-manteniment.

4 F'termini prattiċi, xi jfisser it-terminu legali "separazzjoni ġudizzjarja"?

Is-separazzjoni personali tfisser li l-liġi ma tehtiġx aktar li jkun hemm il-koabitazzjoni. Is-separazzjoni *de facto* waħedha ma għandhiex effetti (ħlief f' sitwazzjonijiet li seħħew qabel l-Att ta' Riforma Nru 151 tal- 1975).

Is-separazzjoni personali ma tħallx ir-relazzjoni matrimonjali iżda ddgħajjha.

Is-separazzjoni personali tista' sseħħ b'ordni tal-qorti jew b'mod bonarju.

Sorsi: Ir-regoli sostantivi qiegħdin fil-Kodiċi Ċivili (l-Artikoli 150 *et seq.*; dwar kwistjonijiet rigward is-suċċessjoni ara l-Artikoli 548 u 585).

5 X'inhuma l-kundizzjonijiet għal separazzjoni ġudizzjarja?

Is-separazzjoni personali - jġigħieri s-separazzjoni personali bil-qorti - tehtiġ il-prova li l-konjuġi ma jistgħux jibqgħu jgħixu flimkien.

Meta din il-kundizzjoni tkun issodisfata, il-qorti tordna s-separazzjoni, fuq talba ta' waħda mill-partijiet, anki kontra x-xewqat tal-parti l-oħra.

F'każijiet eċċezzjonali, il-qorti tista' issib ukoll li waħda mill-partijiet kienet haatja tas-separazzjoni: dan għandu konsegwenzi għall-ġhoti ta' manteniment waqt is-separazzjoni u wara d-divorzju, u fir-rigward ta' drittijiet ta' suċċessjoni. Il-prosekutur pubbliku irid jieħu sehem f'dawn il-proċedimenti.

Is-separazzjoni personali bonarja hija bbażata fuq ftehim bejn il-konjuġi, iżda ssir effettiva biss wara l-approvazzjoni tal-qorti, li hija responsabbli biex tara li l-ftehim milfuq mill-konjuġi jkun fl-interessi superjuri tal-familja. B'mod partikolari, fejn il-ftehim dwar il-kustodja u l-manteniment tat-tfal ma jkunx fl-interessi tat-tfal stess, il-qorti terġa' ssejjaħ lill-partijiet u titlobhom ibiddlu l-ftehim. Jekk il-partijiet ma jagħmlux dan, il-qorti tista' tirrifjuta li tawtorizza s-separazzjoni.

6 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' separazzjoni ġudizzjarja?

Ir-relazzjonijiet personali: is-separazzjoni personali (kemm bil-qorti kif ukoll bonarja) tneħħi r-rekwiżit ta' kull forma ta' għajnuna assoċjata mal-koabitazzjoni.

Hija tħassar ukoll il-preżunzjoni tal-paternità. Il-mara ma titliffx kunjom żewġha jekk tkun ziditu wara tagħha, iżda fuq talba tar-raġel il-qorti tista' ma tħallihiex tużah fejn dan l-użu jista' jikkawżalu ħsara serja. Bl-istess mod, il-qorti tista' tawtorizza lill-mara biex ma tużax kunjom żewġha fejn dan ikun ta' ħsara għaliha. Is-sjieda tal-proprietà kongunta: Il-komunjoni tal-akkwisti tinħall mad-dikjarazzjoni tan-nuqqas jew mewt preżunta ta' wieħed mill-konjuġi, l-annullament, il-hall jew tmiem tal-effetti ċivili taż-żwieġ, is-separazzjoni legali, is-separazzjoni ġudizzjarja tal-assi, il-bidla mifthemma b'mod reċiproku fir-relazzjoni, jew wieħed mill-konjuġi jiġi ddikjarat fallut.

F'każ ta' separazzjoni legali, il-propjetà kongunta tal-konjuġi tinħall meta l-qorti tawtorizzahom jgħixu separatament, jew mid-data li fiha jiġu ffirmati l-minuti tal-ftehim tas-separazzjoni bonarja quddiem l-imħallef, jekk ikunu approvati. L-ordni li tawtorizza lill-konjuġi biex jgħixu għal rashom tintbagħat lir-registratur ċivili sabiex tkun tista' tiġi reġistrata d-dissoluzzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti.

Is-setgħa tal-ġenitur: il-qorti li tordna s-separazzjoni tirregola l-kustodja tat-tfal minuri u tistabbilixxi l-ammont ta' manteniment għat-tfal li jrid jitħallas mill-ġenitur li ma jgħix magħhom (jew fil-każ eċċezzjonali ta' kustodja esklussiva, il-manteniment li jrid jitħallas mill-ġenitur li lilu ma ngħatatx il-kustodja). Fl-ġhoti tad-dritt ta' abitazzjoni fid-dar matrimonjali, il-ġenitur li jgħix mal-minuri jingħata prijorità (għal aktar informazzjoni ara "Responsabbiltà tal-ġenituri").

Ġhoti ta' manteniment: b'talba ta' waħda mill-partijiet, il-qorti tista' tagħti lill-konjuġi mhux haati tas-separazzjoni d-dritt għal manteniment mill-konjuġi l-ieħor, jekk huwa ma jkollux biżżejjed mezz għall-għajxien. Konjuġi fil-bżonn xorta għandu dritt għall-manteniment, jġigħieri somma regolari meħtieġa għall-għajxien, anki jekk kien haati tas-separazzjoni (għal aktar dettalji ara "Talbiet għall-manteniment" – l-Italja).

L-aġġustament awtomatiku tal-ħlas tal-manteniment minhabba l-inflazzjoni huwa provdut espressament fil-każ ta' koppji divorzjati; il-ġurisprudenza estendiet dan il-prinċipju wkoll għall-koppji separati.

Il-miżuri stabbiliti mill-qorti dwar il-kustodja tat-tfal u l-kalkolu tal-ammont ta' manteniment għall-konjuġi u għat-tfal jista' jiġu emendati aktar tard. In-nuqqas ta' ħlas tal-manteniment huwa reat skont l-Artikolu 570 tal-Kodiċi Kriminali.

Is-separazzjoni bi jew mingħajr haatja: il-konjuġi separati li mhumiex haatja tas-separazzjoni jkompli jgawdu mill-istess drittijiet tas-suċċessjoni daqs il-konjuġi mhux separati.

Il-konjuġi haatja tas-separazzjoni min-naħa l-oħra għandhom biss dritt għall-manteniment mill-wirt tad-decujus, u dan biss jekk fi żmien li jkunu għaddejjin il-proċedimenti tas-suċċessjoni kienu intitolati għall-manteniment mingħand id-decujus (l-Artikoli 548 u 585 tal-Kodiċi Ċivili).

Effetti oħra: fin-nuqqas ta' konformità, is-sentenza ta' separazzjoni tagħti d-dritt ta' iskrizzjoni ta' ipoteka ġudizzjarja; u b'talba tal-persuna intitolata, il-qorti tista' tordna l-qbid tal-assi tal-konjuġi haati tas-separazzjoni jew tohroġ mandat ta' sekwestru fuq is-salarju tiegħu.

7 Fil-prattika, xi jfisser it-terminu "annullament taż-żwieġ"?

Skont l-Artikoli 117 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili, żwieġ jitqies null u bla effett f'numru ta' każijiet differenti. Is-suġġett irid jitqies f'termini ta' nullità, billi wieħed iħares lejn ir-raġunijiet għan-nullità u l-liġi li tapplika għal kull każ.

Iż-żwieġ ikun null jekk ikun vizzjat minn wieħed mid-difetti stabbiliti mil-liġi, iżda d-difett irid jitqajjem il-qorti permezz ta' kawża.

Il-kawża għall-annullament taż-żwieġ ma tintiritx mill-eredi sakemm is-sentenza ma tkunx diġà pendenti. Il-prosekutur pubbliku irid jieħu sehem f'dawn il-proċedimenti.

Sorsi: ir-regoli sostantivi qiegħdin fil-Artikoli 117 sa 129-*bis* fil-Kodiċi Ċivili.

8 X'inhuma l-kundizzjonijiet biex jingħata annullament taż-żwieġ?

Żwieġ jista' jiġi ddikjarat null minhabba waħda mir-raġunijiet li ġejjin (l-Artikoli 177 *et seq.* tal-Kodiċi Ċivili):

wieħed mill-konjuġi kien għadu marbut bl-ewwel żwieġ; in-nullità hija assoluta u mingħajr preskrizzjoni; il-kawża tista' ssir minn kull waħda mill-partijiet, minn qraba diretta fil-linja axxendenti, mill-prosekutur pubbliku, jew minn kull min għandu interess legittmu.

impedimentum criminis: iż-żwieġ ġie ċelebrat bejn żewġ persuni li waħda minnhom kienet instabet haatja ta' qtil jew attentat qtil tal-konjuġi tal-ieħor; in-nullità hija assoluta u ma hemmx rimedju għaliha, u tista' titqajjem miż-żewġ partijiet, mill-prosekutur pubbliku jew minn kull min għandu interess legittmu.

iż-żwieġ ma setax jiġi ċelebrat minhabba l-mard mentali ta' waħda mill-partijiet; l-ordni li jiddikjara din l-inkapaċità jista' jinħareġ anki wara ż-żwieġ, sakemm jiġi ppruvat li l-inkapaċità kienet teżisti meta ġie ċelebrat iż-żwieġ; iż-żwieġ jista' jiġi kkontestat mit-tutur, mill-prosekutur pubbliku jew minn kull min għandu interess legittmu.

wieħed mill-konjuġi ma kellux il-fakultajiet intellettuali meħtieġa (*incapacità naturale*); iż-żwieġ jista' jiġi kkontestat minn konjuġi li, minkejja li mhux interdett, juri li daħal għaž-żwieġ meta ma kellux il-fakultajiet intellettuali meħtieġa; ir-rikors ma jistax isir jekk il-koppja għexet flimkien għal aktar minn sena minn meta r-rikorrent reġa' akkwista l-fakultajiet intellettuali tiegħu.

wieħed mill-konjuġi kien taħt l-età; ir-rikors jista' jsir mill-konjuġi, mill-prosekutur pubbliku jew mill-ġenituri; id-dritt tal-minuri biex iressaq ir-rikors jaqa' sena wara li jkun laħaq l-età adulta.

kien hemm rabtiet familjali, affinità, adozzjoni jew affiljazzjoni; din ir-raġuni ta' nullità tista' titqajjem mill-konjuġi, mill-prosekutur pubbliku jew minn kull min għandu interess legittmu, sakemm ma tkunx għaddiet sena jew aktar miċ-ċelebrazzjoni taż-żwieġ u l-każ huwa wieħed fejn l-awtorizzazzjoni għaž-żwieġ setgħet tintalab minkejja r-rabtiet.

pressjoni, biża u żball: il-kunsens inkiseb taħt pressjoni, jew kien dovut minhabba biża eċċezzjonalment serja ta' avvenimenti mhux fil-kontroll tal-konjuġi; jew minhabba żball fl-identità tal-persuna jew żball essenzjali dwar kwalità personali tal-persuna l-oħra, skont l-Artikolu 122 tal-Kodiċi Ċivili; ir-rikors jista' jitressaq mill-konjuġi bil-kunsens vizjat minhabba waħda minn dawn ir-raġunijiet, sakemm il-konjuġi ma jkunux għexu flimkien għal sena wara li jkun intemm it-theddid ta' vjolenza jew is-sors tal-biża', jew wara li jkun inkixef l-iżball.

simulazzjoni: iż-żwieġ jista' jiġi kkontestat minn kull wieħed mill-konjuġi fejn huma żżewwġu bil-qbil li ma jidhrlux għall-obbligi tiegħu jew li ma jeżerċitawx id-drittijiet ġejjin minnu; ir-rikors għall-annullament jrid jitressaq fi żmien sena mit-tieg; ma jistax jitressaq jekk il-konjuġi għexu flimkien bħala raġel u mara wara t-tieg, anki jekk għal żmien qasir.

9 X'inhuma l-konsegwenzi legali ta' annullament taż-żwieġ?

Jekk il-konjuġi kienu in bona fide (jiġifieri ma kenux jafu bl-impediment meta żżewwġu), iż-żwieġ jiġi ddiġarjat validu sakemm jiġi annullat, u l-annullament ikun effettiv biss minn meta tingħata s-sentenza (il-prinċipju taż-“żwieġ putattiv” (*matrimonio putativo*)). Żwieġ li ġie ddiġarjat null u bla effett għandu l-effetti ta' żwieġ validu fil-konfront tat-tafal, anke jekk iż-żewġ ġenituri kienu in mala fede.

Il-qorti tista' wkoll tordna li wieħed mill-konjuġi jibgħat hlas regolari lill-konjuġi l-ieħor, għal mhux aktar minn tliet snin, jekk il-konjuġi l-ieħor ma jkollux biżżejjed mezzji għall-ghajxien u ma jkunx reġa' żżewwġ.

Jekk wieħed mill-konjuġi biss kien in bona fide, l-effetti ta' żwieġ validu jtiqiesu li dejjem kienu jeżistu favur dak il-konjuġi u t-tfal. Il-konjuġi in mala fede jkollu jhallas kumpens ġust ekwivalenti għal manteniment ta' tliet snin u jhallas ukoll manteniment addizzjonali jekk ma jkun hemm hadd aktar obligat ihallas il-manteniment.

10 Hemm mezzi alternattivi mhux ġudizzjarji biex jissolvew il-kwistjonijiet relatati mad-divorzju mingħajr il-bżonn ta' rikors il-qorti?

Permezz tad-Digriet-Liġi Nru 132 tat-12 ta' Settembru 2014 li sar Liġi Nru 162/2014, il-gvern Taljan introduċa żewġ proċeduri godda alternattivi li ma jinvolvuwx qrati:

1) il-partijiet jistgħu ifasslu *ftehim ta' negozjazzjoni* fil-preżenza ta' avukat, u b'hekk għandhom iċ-ċans li jsolvu b'mod amikevoli it-tliem tagħha mingħajr qrati, bl-ghajnuna tal-avukati tagħhom. Din il-possibiltà hija disponibbli għal konjuġi li jixtiequ jaslu għal separazzjoni bonarja, biex iwaqqfu l-effetti ċivili taż-żwieġ tagħhom jew biex iħallu, jew biex jemendaw il-kundizzjonijiet li jirregolaw is-separazzjoni jew divorzju tagħhom, anke jekk għandhom tfal taħt l-età jew li huam adulti iżda għandhom diżabilitajiet serji jew mhux finanzjarjament indipendenti. Permezz ta' din il-proċedura, il-koppji jistgħu jevitaw li jmorru l-qorti (l-Artikoli 2 u 6);

2) jekk ma għandhomx tfal minuri jew li huma adulti iżda b'diżabilitajiet serji jew mhux finanzjarjament indipendenti, il-konjuġi dan l-aħħar ingħataw il-possibiltà li jilhqg ftehim, quddiem registratur ċivili, li jikkonferma s-separazzjoni legali tagħhom jew il-hall jew tmiem tal-effetti ċivili taż-żwieġ tagħhom, jew jemendaw il-kundizzjonijiet li jirregolaw is-separazzjoni jew divorzju tagħhom (l-Artikolu 12).

11 Fejn għandi nippreżenta r-rikors (petizzjoni) tiegħi għal divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ? Liema formalitajiet għandhom jiħarsu u liema dokumenti għandi nehmeż mar-rikors tiegħi?

Ir-regoli dwar proċedimenti ta' divorzju japplikaw ukoll għall-proċedimenti ta' separazzjoni, *mutatis mutandis*. Fuq skala iżgħar, japplikaw ukoll l-Artikoli 706 *et seq.* tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

Il-proċedimenti għandhom l-għamla ta' proċedura speċjali ta' tiftix tal-fatti, iggvernata minn regoli differenti minn dawk li japplikaw għall-proċedimenti ordinarji, partikolarment fl-istadju preliminari (bażikament dan huwa proċess b'żewġ fażijiet: il-fażi ta' konċiljazzjoni u l-fażi struttorja-kontenzjuża).

Il-qorti kompetenti hija l-qorti ġenerali (*tribunale*), iffurmata minn kulleġġ ta' imħallfin, tal-post tal-aħħar residenza kongunta tal-konjuġi, jew ta' kull post ieħor indikat mil-liġi (l-Artikolu 706 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), jew fejn ma jistax isir kuntatt mal-konvenut jew għaliex jgħix barra l-Italja, tal-post ta' residenza jew domicilju tar-rikorrent; u fejn iż-żewġ partijiet jgħixu barra l-Italja, kull qorti fil-pajjiż tista' tisma' l-kawża. Jekk id-divorzju jkun kunsenswali, il-konjuġi jistgħu jagħzlu bejn il-post ta' residenza jew domicilju ta' kull wieħed minnhom.

Il-proċedimenti: it-talba għad-divorzju jew separazzjoni ssir permezz ta' rikors (*ricorso*) li jiġi ppreżentat fir-registru tal-qorti kompetenti. Mar-rikors jiġu mehmuża d-dokumenti ta' sostenn iżda dawn jistgħu jiġu ppreżentati wkoll waqt is-seduta. Ir-rikorrent għandu jassigura li l-konvenut jiġi nnotifikat bir-rikors u bl-ordni tal-imħallf presjenti fejn tkun ġiet iffissata d-data għas-smiġħ tal-partijiet. Jekk it-tentattiv ta' rikonċiljazzjoni tal-partijiet waqt l-ewwel seduta ma jirnexxi, l-imħallf presjenti jagħti ordnijiet provviżorji fl-interess tal-partijiet u tat-tfal tagħhom, u jiffissa data għas-smiġħ quddiem il-qorti struttorja, li teżamina l-każ skont ir-regoli ordinarji dwar il-provi.

Id-divorzju kunsenswali: rikors kongunt jeħtieġ ftehim bejn il-konjuġi għad-divorzju u għall-kundizzjonijiet dwar it-tfal tagħhom u l-kwistjonijiet finanzjarji. Il-proċediment huwa sempliċi.

Sorsi: l-Att Nru 898 tal-1970 kif emendat; f'każ ta' separazzjoni personali japplikaw l-Artikoli 706 sa 711 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

12 Nista' ningħata għajna legali biex inkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Il-benefiċċju tal-ghajnuna legali huwa possibbli (*patrocinio a spese dello Stato*) jiġifieri l-possibiltà ta' avukat mingħajr hlas tad-drittijiet tiegħu u l-ispejjeż l-oħra tal-qorti. L-ghajnuna legali hija disponibbli wkoll għaċ-ċittadini barranin li għandhom residenza fl-Italja. Il-kundizzjonijiet għall-eliġibbiltà jinsabu fl-Att Nru 1990/217 u fl-iskeda dwar l-ghajnuna legali. L-applikazzjonijiet għall-ghajnuna legali jridu jiġu ppreżentati lill-Kamra tal-Avukati rilevanti (*consiglio dell'ordine degli avvocati*); ara s-siti elettronici rilevanti (għall-Kamra tal-Avukati ta' Ruma) u s-sit elettroniku tal-Ministeru tal-Gustizzja.

Sorsi: l-Att Nru 217 tal-1990, kif emendat mill-Att Nru 134 tal-2001.

13 Huwa possibbli li deċiżjoni relatata ma' divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ tiġi appellata?

Jista' jsir appell mis-sentenzi ta' separazzjoni personali, divorzju jew annullament. Is-sentenzi mhux finali fi proċedimenti ta' divorzju, (jiġifieri deċiżjonijiet dwar l-istatus tal-konjuġi) jew fi proċedimenti ta' separazzjoni (pereżempju deċiżjonijiet dwar ir-responsabbiltà jew il-hlas tal-manteniment) ma jistgħux jiġu appellati fi stadju ulterjuri, jiġifieri flimkien ma' appell mis-sentenza finali: iridu jiġu appellati fil-limiti taż-żmien ordinarji.

14 X'għandi nagħmel biex deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti fi Stat Membru ieħor tiġi rikonossuta f'dan l-Istat Membru?

Hawnhekk japplika r-Regolament (KE) Nru 2201/2003 tas-27 ta' Novembru 2003. Huwa jipprovdni għal proċedura standard fl-Istati Membri kollha tal-UE. Ir-rikonnoxximent huwa awtomatiku. Għalhekk ma hemmx bżonn ta' xi proċedura speċjali sabiex jiġi aġġornat ir-registru taż-żwieġ, twelid u mwiet tal-Istat Membru wara sentenza finali ta' divorzju, separazzjoni personali jew annullament.

Madankollu, kull parti interessata tista' tapplika għal dikjarazzjoni li tgħid li sentenza barranija għandha jew ma għandhiex tiġi rikonoxxuta. Ir-raġunijiet speċifiċi biex ma jsirx ir-rikonnoxximent huma mniżżla fir-Regolament. L-azzjoni, f'forma ta' rikors (*ricorso*) lill-qorti, trid tiġi pprezentata quddiem il-qorti tal-appell (*corte di appello*) b'guriżdizzjoni territorjali fil-post ta' implimentazzjoni tas-sentenza kif previst mid-dritt intern tal-Italja. Il-qorti għandha tagħti deċiżjoni mingħajr dewmien, bi jew mingħajr is-smiġħ tal-parti l-oħra, u s-sentenza għandha tiġi nnotifikat lir-rikorrent.

15 F'liema qorti għandi nirrikorri biex nopponi għar-rikonnoxximent ta' deċiżjoni dwar divorzju/separazzjoni ġudizzjarja/annullament taż-żwieġ mogħtija minn qorti ta' Stat Membru ieħor? Liema proċedura tapplika f'dawn il-każijiet?

Kull parti tista' tappella minn deċiżjoni ta' rikonoxximent quddiem il-qorti tal-appell li tat id-deċiżjoni, fi żmien xahar min-notifika tagħha (jew xahrejn jekk il-parti l-oħra tgħix f'pajjiż ieħor). F'dan it-tieni stadju, il-partijiet iridu jinstemgħu skont il-prinċipju tal-kontradittorju, u japplikaw ir-regoli ordinarji tal-litigazzjoni. Is-sentenza mogħtija dwar din l-oġġezzjoni ta' rikonoxximent tista' mbagħad tiġi appellata quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni (*Corte di Cassazione*, ara l-Annessi tar-Regolament).

16 Liema liġi tad-divorzju tiġi applikata mill-qorti fil-proċeduri ta' divorzju bejn konjuġi li ma jgħix f'dan l-Istat Membru jew li huma ta' nazzjonalitajiet differenti?

Is-separazzjoni personali u d-divorzju huma regolati mil-legiżlazzjoni nazzjonali komuni għaž-żewġ partijiet fi żmien li jsir ir-rikors għas-separazzjoni personali jew id-divorzju; f'każ ta' konjuġi b'ċittadinanzi differenti, il-qorti trid tidentifika l-liġi li tapplika skont il-pajjiż fejn il-koppja qattgħet il-biċċa l-kbira tal-ħajja miżżewwġa tagħha; il-qorti għandha dritt ta' diskrezzjoni f'dan ir-rigward.

Jekk il-liġi barranija li għandha tapplika ma jkollhiex dispożizzjonijiet dwar is-separazzjoni personali jew id-divorzju, tapplika l-liġi Taljana (l-Artikolu 31 tal-Att Nru 218 tal-1995) jiġifieri tapplika l-*lex fori*. Għandu jiġi nnutat li l-liġi Taljana tapplika indipendentement jekk ir-rikorrent huwiex ċittadin Taljan, u l-liġi Taljana tista' titqajjem ukoll minn persuna mingħajr ċittadinanza Taljana fi żwieġ imħallat jew bejn persuni mhux b'ċittadinanza Taljana.

Il-konjuġi Taljani li jifih kawżi għas-separazzjoni personali jew għad-divorzju fl-Italja huma soġġetti għal-liġi Taljana anki jekk mhumix residenti l-Italja. Il-konjuġi b'ċittadinanzi differenti huma soġġetti għal-liġi tal-pajjiż fejn huma jqattgħu l-biċċa l-kbira tal-ħajja miżżewwġa tagħhom; madankollu, fejn il-liġi tal-pajjiż ikkonċernat ma għandhiex dispożizzjonijiet dwar is-separazzjoni personali jew id-divorzju, il-qorti Taljana tapplika l-liġi Taljana.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 21/07/2022

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.